

Dosarul nr. 3ra-243/19

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud: O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului depus de Societatea Comercială „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexandru Bot,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul raional Anenii Noi cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Inspecția de Stat în Construcții, a fost casată hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La data de 29 iulie 2014, SC „Dami Grup” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul raional Anenii Noi cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin răspunsul din 17 iunie 2014, Inspecția de Stat în Construcții a refuzat să anuleze actele nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 cu privire la verificarea lucrărilor efectuate în tabăra de vară „Viișoara” din satul Cebanovca, rnul. Anenii Noi în perioada anilor 2007-2012.

A susținut că actele de control nominalizate sunt ilegale și urmează a fi anulate, or verificarea lucrărilor executate la tabăra de vară „Viișoara” din sat. Cebanovca, rnul. Anenii Noi în perioada anilor 2007-2012, a fost efectuată în lipsa reprezentantului său, precum și a reprezentantului Consiliului raional Anenii Noi, cu care a încheiat contractele de efectuare a lucrărilor în perioada 2007-2012, împreună cu persoana cointeresată, declarantul Serghei Reapcea, care fiind în relații amicale cu inspectorii, a depus o plângere la Inspecția de Stat în Construcții, după ce a pierdut un șir de tendere pentru efectuarea

reparației, la care au participat și firmele sale.

SC „Dami Grup” SRL a afirmat că, la examinarea plângerii depuse împotriva acțiunilor inspectorilor, pârâtul nu a ținut cont de contractele de antrepriză pe perioada 2007-2012, devizele locale, procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, procesele-verbale de recepție la finisarea lucrărilor, actele de executare a lucrărilor pentru anii 2007-2012, realizate la tabăra de vara sus menționată, lipsa unor anumitor pretenții sau cereri din partea beneficiarului - Direcția raională Învățământ, Tineret și Sport a Consiliul raional Anenii Noi și a membrilor comisiei.

A subliniat că, la perfectarea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, inspectorii Inspecției de Stat în Construcții au aplicat alte coduri de clasificare a lucrărilor, care diferă de codurile folosite de Consiliul raional Anenii Noi la efectuarea tenderelor pentru lucrările de construcție.

Reclamanta a precizat că, în clădirea Inspecției de Stat în Construcție, situată în mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9, reprezentantului său, Oleg Dațco i-a fost prezentat maculatorul actelor nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 și nu originalul, fapt confirmat prin cererea nr. 1883 din 07 mai 2014, înregistrată în cancelaria sa. De altfel, Oleg Dațco nu a refuzat semnarea actelor, deoarece la data de 12 mai 2014 nu a fost invitat la Inspecția de Stat în Construcție pentru a face cunoștință cu actele menționate, cu atât mai mult să-i fie prezentate.

A punctat că, în acțiunile administratorului său, Oleg Dațco, precum și însăși a SC „Dami Grup” SRL lipsesc careva încălcări, iar actele nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 sunt ilegale și adoptate cu încălcarea procedurii stabilite.

A menționat că, având în vedere că în perioada 12 iunie 2014 – 13 iulie 2014 reprezentantul său, Petru Ursu s-a aflat în concediu, fiind plecat în SUA, iar din data de 14 iulie 2014 și până la data depunerii acțiunii în judecată această s-a aflat la tratament ambulatoriu, consideră că acțiunea a fost depusă în termen.

A solicitat repunerea în termen a acțiunii și anularea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014.

La data de 24 martie 2015, SC „Dami Grup” SRL a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, invocând că pe parcursul judecării cauzei și anume la data de 15 ianuarie 2015, în urma depunerii cererii la sediul executorului judecătoresc Sergiu Catanoi, a fost informată că în privința sa a fost emisă decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014.

A relatat că, prin decizia menționată, a fost dispus încasarea de la SC „Dami Grup” SRL în beneficiul statului venitul în sumă de 546124 de lei 35 bani obținut nelegitim de la exagerarea volumelor de lucru și a valorii lucrărilor executate, precum și amenda în cuantum echivalent de 546124 de lei 35 bani.

Reclamanta a subliniat că, la data de 10 februarie 2015 a depus la sediul Inspecției de Stat în Construcții cererea prealabilă, prin care a motivat necesitatea anulării deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, însă prin scrisoarea nr. 335/1-7 din 25 februarie 2015, recepționată la data de 09 martie 2014, cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind depusă tardiv. Astfel, deși pârâta a menționat în decizia contestată că, aceasta i-a fost comunicată prin scrisoarea nr. 1439 din 27 iulie 2014, care a recepționat-o la data de 30 iulie 2014, în adresa sa - or. Anenii Noi, str. Tighina 45, ap.

7, nu a fost expediată nici o scrisoare datată cu 27 iulie 2014, motiv pentru care cele invocate de pârâtă sunt lipsite de suport factologic.

A notat că, până la data de 15 ianuarie 2015 nu a fost informată despre existența unei asemenea decizii de sancționare, or despre conținutul acesteia a luat cunoștință la sediul executorului judecătoresc Sergiu Catanoi, căruia i-a fost transmis spre executare respectivul act.

SC „Dami Grup” SRL a evidențiat că decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 este neîntemeiată și ilegală, or însăși prin actul de control nr. 30 din 12 mai 2014, în baza căruia a fost întocmită decizia contestată, a fost menționat că culpa întocmirii greșite a devizului de cheltuieli este a beneficiarului Direcția generală Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Anenii Noi. Astfel, Inspecția de Stat în Construcții a constatat că Direcția generală Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Anenii Noi, contrar prevederilor art. 27 pct. 2 al Legii nr.96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice, art. 48 Secțiunea 3 a hotărârii Guvernului nr. 834 din 13 septembrie 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări și hotărârii Guvernului nr. 1570 din 09 decembrie 2002 cu privire la măsurile urgente de trecere la noua bază normativă de deviz în construcții, nu a specificat simbolurile normelor de resurse a lucrărilor ce urmau a fi executate, indicând doar denumirile, unitățile de măsură și volumele acestor lucrări.

A elucidat că, contrar acestor constatări sancțiunile economice au fost aplicate față de ea, iar Direcția generală Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Anenii Noi este absolvită de careva răspundere patrimonială sau administrativă. Mai mult ca atât, aplicarea unei amenzi pecuniare nu este stabilită cu titlu de sancțiune la art. 34 din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996, care prevede exhaustiv că agenții economici - persoane fizice sau juridice, vinovați de executarea cu abateri de la documentele normative în vigoare a lucrărilor de construcții, modificare, transformare, modernizare, consolidare și reparații: remediază, pe propria cheltuială, defectele calitative apărute din vina lor atât pe perioada execuție, cât și în perioada de garanție stabilită conform legii și contractului, precum și suportă pierderile prevăzute în atare cazuri de contract.

A accentuat că, amenda specificată în alin. (3) art. 34 al Anexei 3 la Hotărârea Guvernului RM nr. 360 din 1996, trebuie prevăzută în mod expres de contract, așa cum și prevede lit. b) a art. 34 al Legii privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996.

A afirmat că, între textul normativ al hotărârii Guvernului nr. 360 din 1996 și Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996 există discrepanțe de reglementare. Or, conform art. 102 din Constituție, hotărârile Guvernului se adoptă întru executarea legilor adoptate de Parlament. Inclusiv și procedura de emitere a titlului executoriu sub forma deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, a fost încălcată, or în conformitate cu art. 34 alin. (2) al Anexei 3 la Hotărârea Guvernului RM nr. 360 din 1996, decizia și documentele de control aprobate se expediază Inspectoratului Fiscal de Stat teritorial de reședință a organizației de antrepriză care efectuează încasarea, Ministerului Finanțelor, organelor financiare pentru reducerea mărimii investițiilor de la bugetul de stat sau de la cele locale și investitorului.

A indicat că, remiterea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17

din 21 iulie 2014 în gestiunea executorului judecătoresc Catanoi Sergiu s-a efectuat de către un subiect care nu are competența de a decide încasarea plăților de la ea, având în vedere că art. 177 Cod fiscal, prevede că, stingerea obligației fiscale prin executare silită are loc prin acțiunile întreprinse de organul fiscal pentru perceperea forțată a restanțelor în conformitate cu legislația fiscală.

Reclamanta a solicitat restabilirea termenului de adresare în instanța pentru cerința de anulare a actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, anularea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014 și deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014.

Prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă cererea SC „Dami Grup” SRL cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță de judecată, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SC „Dami Grup” SRL și a fost anulată ca fiind ilegală decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, emisă de Inspekția de Stat în Construcții. În rest, cerințele SC „Dami Grup” SRL cu privire la anularea actelor de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014, emise de Inspekția de Stat în Construcții, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspekția de Stat în Construcții și a fost menținută hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 15 februarie 2016, Inspekția de Stat în Construcții a declarat recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind una nefondată, neîntemeiată, depusă tardiv și cu nerespectarea procedurii prealabile.

La data de 17 mai 2016 SC „Dami Grup” SRL a depus cerere, prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate cu transmiterea sesizării la Curtea Constituțională privind controlul constituționalității a prevederilor pct. 34 alin. (3) din Regulamentul privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin anexa nr. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 861 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996, care reglementează că „concomitent cu încasarea sumelor (venitului) obținute nelegitim, de la organizația de antrepriză se percepe o amendă în aceeași mărime, indiferent de starea ei financiară și relațiile reciproce cu bugetul”.

Prin încheierea din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă cererea SC „Dami Grup” SRL privind sesizarea Curții Constituționale, a fost remisă Curții Constituționale cererea SC „Dami Grup” SRL, în vederea examinării constituționalității prevederilor pct. 34 alin. (3) din Regulamentul privind exercitarea controlului asupra utilizării investițiilor publice în construcții, aprobat prin anexa nr. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 861 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996, care reglementează că „concomitent cu încasarea sumelor (venitului) obținute nelegitim, de la organizația de antrepriză se percepe o amendă în aceeași mărime, indiferent de starea ei financiară și relațiile reciproce cu bugetul”, cu suspendarea procesului.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2016 a Curții Constituționale, a fost admisă

excepția de neconstituționalitate ridicată de către Oleg Dațco, administrator al SC „Dami Grup” SRL, în dosarul nr. 3ra-580/2016, pendinte la Curtea Supremă de Justiție, a fost admisă parțial excepția de neconstituționalitate ridicată de SRL „Apartament Consulting”, în dosarul nr. 3-704/2016, pendinte la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, a fost recunoscut constituțional pct. 34 alineatul întâi din Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții și a fost declarat neconstituțional pct. 34 alineatul trei din Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții.

Prin decizia din 01 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Inspekția de Stat în Construcții și a fost casată integral decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Inspekția de Stat în Construcții, a fost casată hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SC „Dami Grup” SRL cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță de judecată, iar în consecință acțiunea depusă de SC „Dami Grup” SRL, a fost respinsă ca fiind depusă în afara termenului de prescripție.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, din înscrisurile anexate, nu a fost constatat un careva temei de repunere în termen a cererii prealabile privind anularea deciziei Inspekției de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, or actul administrativ contestat a fost remis în adresa reclamantului și recepționat de ultimul la data de 30 iulie 2014.

Referitor la cerința cu privire la restabilirea termenului de adresare în instanța de judecată și anularea actelor de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014, emise de Inspekția de Stat în Construcții, Curtea de Apel Chișinău a reținut argumentele apelantului precum că actul contestat nu constituie obiect al acțiunii în contenciosul administrativ prevăzut de art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, deoarece nu se contestă un act administrativ cu caracter normativ sau individual emis de autoritate publică, de subdiviziune a acestei autorități sau de funcționarii structurii autorității sau subdiviziunii, precum și nesoluționarea în termen legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În concluzie, instanța de apel a învederat că, actele de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014, emise de Inspekția de Stat în Construcții urmau a fi anulate, doar în cazul unei eventuale hotărâri de anulare a deciziei Inspekției de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, însă deoarece acțiunea a fost respinsă pe motivul omiterii termenului de prescripție, asupra fondului cauzei nu se va expune.

La data de 09 noiembrie 2018 SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a depus recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurenta a invocat că, la adoptarea decizie contestate, instanța de apel a omis să se documenteze că deja la data de 03 noiembrie 2017 a intrat în

vigoare Hotărârea Guvernului RM nr. 886 din 01 noiembrie 2017, prin care Inspekția de Stat în Construcții a fost lichidată, fiind formată prin fuziunea mai multor structuri Agenția pentru Supraveghere Tehnică. Respectiv, până la adoptarea decizie, instanța de apel urma să dispună în temeiul art. 70 Cod de procedură civilă, succesiunea procesuală a Inspekției de Stat în Construcții cu Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

A menționat că, sancțiunea specificată în art. 34 al Anexei 3 la hotărârea Guvernului nr. 360 din 1996, trebuie prevăzută în mod expres de contract, așa cum și prevede lit. b) din art. 34 al Legii privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996. Astfel, între textul normativ al hotărârii Guvernului nr. 360 din 1996 și Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996, există discrepanțe de reglementare. Or, conform art. 102 din Constituție, hotărârile guvernului se adoptă întru executarea legilor edictate de Parlament.

A relevat că, argumentul respectiv este completat și de constatările Curții Constituționale expuse în adresa nr. PCC-01/73g/125g din 28 octombrie 2016, prin care Curtea a accentuat că, „având în vedere din atribuțiile Inspekției de Stat în Construcții, consacrate prin Legea nr. 721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții, s-a atras atenția asupra faptului că, prevederile legii menționate nu reglementează în mod detaliat competențele acesteia de a emite decizii și de a aplica sancțiuni în cazul depistării încălcărilor. Prin urmare, ținând cont de raționamentele expuse în Hotărârea nr. 29 din 28 octombrie 2016, Curtea subliniază necesitatea reglementării competențelor Inspekției de Stat în Construcții de a emite decizii și de a aplica sancțiuni în cadrul exercitării controlului de stat al calității în construcții”.

A subliniat că, reieșind din neconstituționalitatea actului aplicat fondului cauzei rezultă că eventuala problemă a termenului de prescripție este exclusă. Or, termenul dat grevează doar legalitatea actelor emise în limitele unui act normativ valabil. Însă, în condițiile în care actul normativ a fost abrogat prin constatarea neconstituționalității lui, rezultă că atributul accesoriu al termenului de prescripție nici nu poate fi invocată. Orice act emis în baza acestei legi neconstituționale este grevat de nulitate absolută, care nici nu este supus unui termen de prescripție.

A evidențiat că, pe numele și/sau în adresa SC „Dami Grup” SRL – or. Anenii Noi, str. Tighina, 45, ap. 7, nu a fost expediată o scrisoare datată cu 27 iulie 2014, respectiv cele invocate de pârâtă sunt lipsite de suport factologic. Or, din materialele dosarului rezultă că scrisoarea din 30 iulie 2014, la care face apel pârâta a fost remisă la o adresă străină - or. Anenii Noi, str. Ion Creangă, 6, ap. 1, iar sediul juridic și de corespondență a sa este or. Anenii Noi, str. Tighina, 45, ap. 7.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor

examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În același context, în conformitate cu art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești, prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, poate fi considerată publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, instanțele de judecată trebuie să țină cont de personalitatea celui ce contestă și dacă persoana interesată a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare. Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție observă că, pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, recurentul SC „Dami Grup” SRL a fost reprezentat de către avocatul Alexandru Bot. Același reprezentant a fost prezent la toate ședințele de judecată, fapt stabilit conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din prima instanță și instanța de apel.

Astfel, la 12 decembrie 2017, dispozitivul deciziei contestate a fost pronunțat în prezența avocatului Alexandru Bot, fiind definitiv și executoriu în acord cu art. 394 din Codul de procedură civilă.

La data de 15 ianuarie 2018, decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”, iar la data de 01 februarie 2018 a fost expediată participanților la proces (f. d. 112, vol. II).

Revenind la verificarea respectării art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, la data de 09 noiembrie 2018, însă nu a invocat niciun argument referitor la depunerea cererii de recurs peste aproximativ 11 luni de la pronunțarea actului judecătoresc.

Completul de judecată reține că SC „Dami Grup” SRL, până la depunerea prezentei cereri de recurs, nu a formulat nicio cerere de eliberare a copiei de pe decizia motivată a instanței de apel.

În acest sens, instanța de judecată va ține cont de principiul res judicata, care protejează caracterul definitiv al deciziei din 12 decembrie 2017, și de faptul că recurenta a beneficiat de serviciile unui avocat de la începutul procedurilor judiciare.

Astfel, în hotărârea *Gurzhyy vs Ucraina* (1 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană a considerat că a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale. De asemenea, CtEDO a remarcat că reclamantul, care nu a primit informații despre progresele înregistrate în cazul ei de aproximativ un an și jumătate, ar fi putut aștepta în mod rezonabil să contacteze instanța pentru a verifica statutul acestuia.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web a instanței de judecată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7-8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii. Potrivit acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

În plus, conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși instanța de recurs evidențiază că, orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că, nu există dubii cu privire la

veridicitatea informației prezentate mai sus și anume că, la data de 15 ianuarie 2018 a fost plasată decizia Curții de Apel Chișinău pe pagina web sus-citată.

La același capitol, completul de judecată remarcă că reprezentantul recurentului nu a susținut că nu a fost conștient de cerința de 2 luni pentru depunerea unei cereri de recurs. De fapt, deși reprezentantul nu a fost obligat să depună vreo cerere de obținere a copieii hotărârii judecătorești mai devreme de 30 zile de la data pronunțării acesteia, totuși trebuia să-și asume responsabilitatea pentru consecințele deciziei lui de a se informa despre soarta dosarului abia în luna noiembrie 2018. Prin urmare, recurentul nu a furnizat nicio explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 09 noiembrie 2018 să depună cerere de recurs (a se vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, parag. 82, și Wyssenbach vs Elveția, 22 octombrie 2013, parag. 39 - 40).

În plus, un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că societatea recurentă a fost reprezentată de către avocatul Alexandru Bot din 05 decembrie 2014 în baza mandatului seria MA nr. 0801976 (f.d. 125, vol. I), care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui. Astfel, acesta a fost în măsură să cunoască că toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus – citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată.

La fel, în virtutea funcției lui, el a știut cerințele articolului 434 din Codul de procedură civilă și modalitatea de publicarea a hotărârilor, iar, după caz, trebuia să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea, *mutatis mutandis*, Henrioud vs Franța, 5 noiembrie 2015, parag. 61, Trevisanato, ibidem, parag. 45, Sturm, citată mai sus, parag. 40).

Având în vedere cele menționate supra, instanța de judecată constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă din 16 ianuarie 2018 și a expirat la 16 martie 2018.

Contrar celor stabilite, recursul a fost înregistrat la grefa Curții Supreme de Justiție abia la data de 09 noiembrie 2018.

Exigențele cuprinse în alin. (2) al art. 434 din Codul de procedură civilă prevăd că, omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că, este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, instanța de apel a publicat în mod eficient decizia din 12 decembrie 2017, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că, recurenta nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului declarat de Inspekția de Stat în Construcții (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61). Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul reprezentantului recurentei.

Deci, se atestă cu certitudine că recursul a fost depus de SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor inserate în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În aceeași ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov vs Moldova (nr. 2), (6 decembrie 2005, parag. 53), Melnic vs Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia S.R.L. vs Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea Comercială „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic